

Kempenmuseum

3 september 2024

Gerrit van der Weijst

Bestuur Kempenmuseum

Waarom herontwikkeling

Doorwikkelen is een continuproces. Aansluiting houden bij de brede maatschappelijke ontwikkeling is iets van alle tijd.

Soms kleine punten en soms tijd om de zaak flink op te schudden.

Ooit begonnen met een heemkamer op de zolder van het oude gemeentehuis, vervolgens naar de Kapelweg

Nu tijd voor complete makeover. .

Past ook naadloos in de op handen zijnde schaalsprong in de regio.

Veel lijkt in een stroomversnelling te komen. Niet alleen wonen en harde infrastructuur maar ook de meer zachte infrastructuur. Wij als cultuursector moeten daarin mee gaan.

Wij zien het museum als een maatschappelijke taak. De gemeente heeft daar een belangrijke rol in. Wij geven er uitvoering aan, doen we graag.

In bredere zin gaat het niet alleen over de cultuursector maar ook over toerisme en vrijetijdseconomie.

Het beoogde bezoekerscentrum heeft immers een bredere functie dan alleen het museum

Verbeterpunten

Een paar verbeterpunten samengevat:

- het imago moet worden opgepoetst. Het is wat passief, beetje stoffig....moet hedendaags worden maar wel met zichtbare herkenning van ons DNA. De gemoedelijke sfeer moet blijven zonder dat het oubollig wordt.
- het complex is nogal introvert, (het museaal programma niet) het valt niet direct op, te bescheiden, kempische boerderij is nu eenmaal geen schreeuwerig gebouw. De vernieuwing en het openbaar maken van de tuin en een nieuwe attractieve toegangsweg moet dit verbeteren, en.... meer aandacht voor marketing.
- we moeten het verhaal van de Kempen vertellen. Begrijpelijk maken dat verleden en heden vast met elkaar samenhangen. Het is geen aaneenschakeling van op zich staande toevalligheden maar het is een logisch en samenhangend verhaal. Van het een komt het ander. Schaarste leidt tot inventiviteit.

Dus tijd voor een grote slag, passend bij de ambities van Eersel en de hele regio.

Vernieuwingsslag

Gaat in 1^e instantie om wat we noemen 'het museale profiel'. Het museale concept, wat willen we bereiken en hoe doen we dat met de middelen die we hebben.

Verschillende invalshoeken, mensen en zaken.

- mensen – directe eigen medewerkers en vrijwilligers
We hebben meer dan 100 vrijwilligers. Niet alleen betrokkenheid maar ook volop expertise. En voor de vrijwilligers een zinvolle tijdbesteding. Die sociale component weegt zeker mee.
Maar ook daarbuiten, professionals vanuit verschillende vakgebieden en natuurlijk de bezoekers.
Visit Eersel is één van de partijen
Mensen die ons inspireren en ook meehelpen om het museale profiel te blijven innoveren. In dit verband moet de Kempencanon zeker worden genoemd. Het is de kapstok voor het verhaal van de Kempen
- het twee aspect zijn de middelen
Aandacht voor financiën; nodig voor een duurzame exploitatie
Museale attributen – de museale collectie
En de technische inrichting en de gebouwen met het terrein.

Voor uitwerking van het vernieuwde museale profiel hebben we professionele ondersteuning. Inmiddels is dat een heel eind uitgewerkt. Enkele van jullie hebben dat kunnen zien bij een presentatie. Grote knelpunten zijn er niet. Iedereen is enthousiast.

Gebouwen

Het 2^e deel van de uitwerking richt zich op de gebouwen.

Ook hier zijn flinke vorderingen gemaakt maar we moeten nog een paar knelpunten oplossen. Vooral de monumentale status van het bezoekerscentrum was of is een puzzel op zich.

De beleving van de schuur moet zo veel mogelijk behouden blijven. Tegelijk moet het wel een functioneel gebouw zijn. En ook exploitatietechnisch moet het te behappen zijn. En als het enigszins kan moet het ook de herkenbaar van het hele museum vergroten.

In het bidbook gingen we nog uit van een min of meer klassieke restauratie/renovatie zonder scherp omlijnde gedachte.

Bij de uitwerking blijkt dat er keuzes nodig zijn. Ofwel de binnenkant blijft behouden qua sfeer en uitstraling of de buitenkant blijft min of meer zoals het is.

Dat komt omdat het gebouw moet worden ingepakt. Het moet een geconditioneerde ruimte zijn.

Dat kan niet zonder het in te pakken. Ofwel de binnenkant inpakken ofwel de buitenkant inpakken.

Monument

Omdat het monumentale karakter vooral binnen wordt beleefd hebben we gekozen om het gebouw aan de buitenkant in te pakken.

Dat levert in het straatbeeld een niet alledaags gebouw op.

De hoofdvorm blijft zoals het is. Een sterke eenvoudige vorm. Van de ene kant een erg modern gebouw maar in zijn materiaalgebruik toch een herkenbaar Kempisch. Houten gevels en een houten dak. Een monolithisch geheel.

Voor ons is het belangrijk dat het een herkenbaar gebouw is. Je loopt het niet ongezien voorbij. Je vindt er iets van.

De combinatie van de authentieke beleving binnen en de bijzondere uitstraling buiten vinden wij een dikke plus en we hopen dat jullie die mening delen.

Technisch gezien is er geen probleem, punt is dat deze oplossing duurder is dan het oorspronkelijke uitgangspunt.

Duurzaamheid

Het 2^e punt gaat over duurzaamheid.

Voor ons als museum is dit iets minder van belang. Het raakt niet direct ons museaal concept.

Het liefst hebben we een duurzaam museum. 0-op de meter zou fantastisch zijn maar dat lijkt voor een oude boerderij toch echt een brug te ver.

Maar een extra stap in de richting is wel het streven.

Ook hier geldt echter dat die extra stap ook extra geld kost.
